

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доцент д-р Калоян Валентинов Харалампиев*
СУ „Св. Климент Охридски”, Философски факултет, катедра „Социология”
Научна специалност „Статистика и демография”

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен*
„доктор“ *по научна специалност „Социология” в ИИОЗ.*

Автор на дисертационния труд: *Дарина Николаева Пейчева*
Тема на дисертационния труд: *Методологически проблеми на качеството на*
емпиричното социологическо изследване

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД 09-116/06.06.2013 на Директора на ИИОЗ.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към ИИОЗ по *научна специалност „Социология”*. Обучението е осъществено в периода 02.2010 – 02.2013

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 255 страници. Включва въведение, четири глави, заключение, приложение и библиография.

Актуалността на темата произтича от няколко причини. Първо, емпиричните социологически изследвания се използват за изучаване на все по-широк обществени проблеми. Тези изследвания са не само с частни възложители, но все по-често се поръчват от медии, държавни органи и програми на ЕС. Това налага да се следи за поддържане на тяхното високо качество. Второ, България става част от все повече международни сравнителни изследвания, което също налага да се поддържа високо качество на ЕСИ. Трето, злободневните скандали, свързани с електоралните изследвания, също налагат съществуването на система за качество на ЕСИ.

В увода коректно са дефинирани целта, задачите, обекта, предмета, обхвата и ограниченията на изследването. В четирите глави на дисертационния труд е проследено изпълнението на дефинираните задачи.

Основната изследователска теза е, че „придържането към методологически стандарти за качество е предпоставка за осигуряването на високо научно равнище на ЕСИ. Установяването на степента на съответствие между методологическите изисквания и провеждането на ЕСИ на практика, обаче, предполага наличието на

ефективни механизми на оценка. Необходима е цялостна система за контрол и оценка на качеството на ЕСИ.” (стр. 7)

Използваната литература включва 32 заглавия на български език, както и 143 заглавия на английски език.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Най-важният резултат от изследването в дисертационния труд е конструираният въпросник за самооценка на качеството на ЕСИ. Разбира се, за да се постигне този краен резултат, са извършени множество изследователски дейности и са постигнати значими междинни резултати:

- установено е, че качеството на ЕСИ е многоизмерна концепция – няма единна дефиниция и няма унифицирана концепция за качество. Всяка следваща концепция добавя нови показатели за качество.

- направена е операционализация и декомпозиране на общата грешка на оценката, което позволява всеки компонент да се разглежда самостоятелно. Това от своя страна дава възможност за всеки компонент да се открият неговите източници, начинът за измерването му и начините за контролирането му. За всеки компонент на общата грешка на оценката са дадени показателите за качество, които трябва да присъстват в докладите за качеството.

- направен е преглед на успешно работещите методи и инструменти за оценка на качеството на статистическите изследвания. Опитът от статистическите изследвания е пренесен и адаптиран за ЕСИ.

- конструиран е въпросник за самооценка на качеството на ЕСИ. Този въпросник е приложен към конкретно ЕСИ – четвъртата вълна на Европейското социално изследване в България.

В резултат от работата, основната цел и дефинираните задачи са изпълнени изцяло.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

- Кратка оценка за приносите, посочени от дисертанта: съгласен съм с посочените от дисертанта приноси. Първите три приноса спадат към научните приноси, а приносите с номера 2.1. и 2.2. се отнасят до научно-приложните приноси.*
- От моя гледна точка искам да акцентирам върху принос 1.2., свързан с декомпозирането на общата грешка на оценката и разглеждането на всеки един от компоненти ѝ поотделно, за да се установят неговите източници, неговата величина, начините за контролирането му и начините за представянето му в докладите по качество.*

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Дарина Пейчева има две авторски публикации на английски език по темата на дисертацията. Също така е изнесла осем доклада по темата на дисертацията, от които седем на английски език и един на български.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява точно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Много силно препоръчвам дисертацията да бъде публикувана като монографичен труд. Ако това е невъзможно, препоръчвам поне втора глава да бъде публикувана като самостоятелна студия.

8. Заключение

Гласувам за присъждането на научната и образователна степен „Доктор” по научната специалност „Социология” на докторант Дарина Николаева Пейчева.

19.06.2013/София

Подпис: .....